

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Εγώ, εσύ, εμείς
أنا، أنت، نحن
Я, ты, мы
je, tu, nous
من، تو، ما

σε συνεργασία με την
Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

UNHCR
The UN Refugee Agency

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΙΚΟΥ | Χριστίνα Λούστα, π. Συντονίστρια Εκπαίδευσης Προσφύγων
Ιούνιος 2023

ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ &
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (1989)

Αναγνωρίζοντας την ευαλωτότητα της παιδικής ηλικίας και την ανάγκη των παιδιών για ειδική φροντίδα και προστασία, όλες οι χώρες παγκοσμίως - με εξαίρεση τις Η.Π.Α. - υιοθετούν στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 1989 τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Πρόκειται για το πρώτο ευρέως επικυρωμένο κείμενο νομικά δεσμευτικών δικαιωμάτων για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην παγκόσμια ιστορία. Σκοπός της Σύμβασης είναι να αλλάξει ο τρόπος που αντιμετωπίζονται τα παιδιά. Στα 54 άρθρα της τίθενται τα πρότυπα για την ευημερία των παιδιών σε κάθε στάδιο της ανάπτυξής τους.

Ισχύει για όλα τα παιδιά κάτω των 18 ετών (ο ορισμός του παιδιού), ανεξαρτήτως φύλου, προέλευσης, θρησκείας, αναπηρίας.

Στο Άρθρο 28 αναγνωρίζεται το θεμελιώδες δικαίωμα των παιδιών στην εκπαίδευση όπου μεταξύ άλλων προτείνεται η υποχρεωτική και δωρεάν Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

Τέσσερις είναι οι θεμελιώδεις αρχές της που ισχύουν για κάθε παιδί:

- Άρθρο 2: Όχι στις Διακρίσεις
- Άρθρο 3: Το καλύτερο συμφέρον του παιδιού
- Άρθρο 6: Επιβίωση, ανάπτυξη και προστασία
- Άρθρο 12: Ελευθερία γνώμης και συμμετοχή

Σύμβαση για το Καθεστώς των Προσφύγων (1951), Άρθρο 22 (Κύρωση με το Ν. Δ. 3989/1959)

Δημοσία Εκπαίδευσις

Άρθρον 22

1. Αι Συμβαλλόμεναι Χώραι θα επιφυλάσσουν εις τους πρόσφυγας οίαν και εις τους υπηκόους αυτών μεταχείρισιν όσον αφορά την στοιχειώδη εκπαίδευσιν.
 2. Αι Συμβαλλόμεναι Χώραι θα επιφυλάσσουν εις τους Πρόσφυγας μεταχείρισιν όσον ένεστι ευνοϊκήν, οπωσδήποτε δε ουχί ολιγώτερον ευνοϊκήν της υπό τας ίδιας συνθήκας εις τους αλλοδαπούς εν γένει επιφυλασσομένης, όσον αφορά την λοιπήν εκπαίδευσιν και ειδικώτερον την εισδοχήν εις εκπαιδευτικά ιδρύματα, την αναγνώρισιν αλλοδαπών σχολικών πιστοποιητικών, διπλωμάτων και πανεπιστημιακών τίτλων, την καταβολήν ηλαττωμένων διδάκτρων και τελών και την χορήγησιν υποτροφιών.
-

ΛΟΙΠΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Δικαίωμα στην εκπαίδευση

- Π. Δ. 220/2007, Άρθρο 9
- Π. Δ. 141/2013, Άρθρο 28
- Ν. 4251/2014, Άρθρο 21
- Ν. 4415/2016, Άρθρο 38
- Ν. 4636/2019, Άρθρο 28
- Ν. 4939/2022, Άρθρο 27

*Την ανωτέρω νομοθεσία μπορείτε να βρείτε στο έγγραφο "Λεξικό όρων & διαδικασιών".

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Ν. 4251/2014 Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ενταξης και λοιπές διατάξεις Άρθρο 21 Κοινά δικαιώματα πολιτών τρίτων χωρών

Παρ. 7

Ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών, που διαμένουν στην ελληνική επικράτεια, **υπάγονται στην υποχρεωτική σχολική φοίτηση**, όπως και οι ημεδαποί. Οι ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών, που φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, έχουν, χωρίς περιορισμούς, πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας.

Παρ. 8

Για την εγγραφή ανήλικων πολιτών τρίτων χωρών στα ελληνικά σχολεία, όλων των βαθμίδων, απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, **με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία και τέκνα πολιτών τρίτων χωρών**, εφόσον:

- α. Προστατεύονται από το ελληνικό κράτος ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών.
- β. Προέρχονται από περιοχές, στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση.
- γ. Έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας.
- δ. Είναι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμισθεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτή.

Ν. 4636/2019 Περί Διεθνούς Προστασίας και άλλες διατάξεις Άρθρο 28 (Οδηγίας 2011/95/ΕΕ) Πρόσβαση στην εκπαίδευση

Παρ. 1

«Κάθε ανήλικος στον οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας, υποχρεούται να εντάσσεται στις μονάδες παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες»

Παρ. 2

«Η πρόσβαση στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα και σε προγράμματα περαιτέρω κατάρτισης ή επιμόρφωσης επιτρέπεται στους ενήλικες δικαιούχους διεθνούς προστασίας με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους νομίμως διαμένοντες στην Ελλάδα υπηκόους τρίτων χωρών.»

ΕΓΓΡΑΦΗ & ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Η ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΓΙΝΕΤΑΙ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ (ΚΑΙ) ΜΕ ΕΛΛΙΠΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Π.Δ. 79/2017 όπως αναφέρεται στο
«Εγγραφές μαθητών/τριών στα Δημοτικά Σχολεία για το σχολικό έτος 2022-23»
Ε. ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

- 1.Οι Διευθυντές/τριες των Δημοτικών Σχολείων ενθαρρύνουν την προσέλευση των μαθητών/τριών που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες στο σχολείο [...]
 - 2.Στο Δημοτικό Σχολείο τα παιδιά γίνονται δεκτά ανεξάρτητα από το εάν είναι γραμμένα σε μητρώα ή δημοτολόγια [...]
 - 3.Οι Διευθυντές/τριες των Δημοτικών Σχολείων δεν παρακωλύουν την εγγραφή παιδιών λόγω έλλειψης πιστοποιητικού μόνιμης κατοικίας και αποδέχονται οποιοδήποτε στοιχείο [...]
 - 4.Όταν υπάρχει αδυναμία εγγραφής λόγω μη εμβολιασμού, κρίνεται απαραίτητη η συνεργασία με τοπικούς φορείς, [...]
 - 5.Η εγγραφή των μαθητών/τριών ευάλωτων κοινωνικά ομάδων στο Προαιρετικό Ολοήμερο Πρόγραμμα γίνεται χωρίς προϋποθέσεις
-

Π.Δ. 79/2019 όπως αναφέρεται στο
«Εγγραφές μαθητών/τριών στα Δημοτικά Σχολεία για το σχολικό έτος 2022-23»
Ε. ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Β. Όσον αφορά στις εγγραφές ανήλικων αιτούντων ή ανήλικων τέκνων αιτούντων διεθνή προστασία, τόσο στις ΔΥΕΠ όσο και στις τάξεις των σχολικών μονάδων, προβλέπεται ότι **κατά την παραμονή τους στη χώρα υποχρεούνται να εντάσσονται σε μονάδες παροχής εκπαίδευσης**. Οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται να παράσχουν τα αναγκαία και επαρκή μέσα για την υποστήριξη και διευκόλυνση της σχετικής διαδικασίας. Η ένταξη γίνεται υπό προϋποθέσεις, ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες και με διευκολύνσεις, ως προς την εγγραφή σε περίπτωση δυσχερειών υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών και για όσο χρονικό διάστημα δεν εκτελείται μέτρο απομάκρυνσης, που εκκρεμεί κατά των ιδίων ή των γονέων/κηδεμόνων τους (ΥΑ 2099/ΓΔ403-02-2020 (Β'208)).

δ. Οι εγγραφές των μαθητών/τριών στο Βιβλίο Μητρώου γίνονται **με ελληνικούς χαρακτήρες**. Τα δικαιολογητικά εγγραφής πρέπει να είναι επίσημα μεταφρασμένα από πιστοποιημένο δικηγόρο για το σκοπό αυτό. **Προσωρινά και μέχρι να μεταφραστούν επίσημα τα δικαιολογητικά εγγραφής, η εγγραφή στο Βιβλίο Μητρώου μπορεί να πραγματοποιείται σύμφωνα με τη φωνητική απόδοση των στοιχείων των μαθητών/τριών στην ελληνική γλώσσα.**

ΕΛΛΙΠΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗ:
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΕΛΛΙΠΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗ

ενέργειες σχολικής ηγεσίας (εφαρμόζεται η ισχύουσα νομοθεσία)

Σε περίπτωση συστηματικής και αδικαιολόγητης απουσίας πρόσφυγα μαθητή/μαθήτριας (λίγων ημερών - δύο μηνών), η ηγεσία του σχολείου:

1. Επικοινωνεί με άτομο επικοινωνίας του φορέα που μεσολάβησε για την εγγραφή/μετεγγραφή
2. Επικοινωνεί με τον Συντονιστή/τη Συντονίστρια Εκπαίδευσης Προσφύγων

Σε περίπτωση συστηματικής και αδικαιολόγητης απουσίας πρόσφυγα μαθητή/μαθήτριας (> δύο μηνών), η ηγεσία του σχολείου:

Προχωρά σε αναζήτηση του μαθητή/της μαθήτριας όπως αυτή προβλέπεται στο Π. Δ. 79/2017 Άρθρο 13 Παρ. 3.

(Ακολουθεί η προβλεπόμενη νομοθεσία.)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ- ΠΔ 79/2017 Άρθρο 13 Παρ. 3

3. Εφόσον δεν επιλύεται το πρόβλημα της συστηματικής και αδικαιολόγητης απουσίας με τις ενέργειες της παρ. 2 του παρόντος άρθρου αναζητείται ο μαθητής και η οικογένειά του μαθητή μέσω της αστυνομικής και της δημοτικής αρχής καθώς και της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας.

4. Στις περιπτώσεις που η ανωτέρω αναζήτηση δεν φέρει αποτέλεσμα, αναφέρεται η συστηματική και αδικαιολόγητη απουσία του μαθητή στον αρμόδιο Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οι ενέργειες που έχουν γίνει. Ο αρμόδιος Διευθυντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αναζητεί τον μαθητή σε όλα τα σχολεία της οικείας Διεύθυνσης. Όταν και αυτή η ενέργεια δεν φέρει αποτέλεσμα ο αρμόδιος Διευθυντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης υποβάλλει σχετική αναφορά στον αρμόδιο Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης ο οποίος αναζητεί τον μαθητή σε όλα τα σχολεία της οικείας περιφέρειας. Όταν και αυτή η ενέργεια δεν φέρει αποτέλεσμα ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης υποβάλλει σχετική αναφορά στη Διεύθυνση Σπουδών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που συνοδεύεται από έκθεση, η οποία περιέχει τα στοιχεία της έρευνας που έγινε. Η αναζήτηση σε όλα τα σχολεία της χώρας γίνεται από τη Διεύθυνση Σπουδών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Αναζήτηση στην Αστυνομία

		
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	, .../.../20
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ		Αριθ. Πρωτ. <u> </u>
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ		
Δ/ΝΣΗ ΠΡΩΤ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ		
<u>...../ΘΕΣΙΟ ...ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ</u>		
Ταχ. Δ/νση		ΠΡΟΣ: 1. Δήμο
Ταχ. Κώδικας- Πόλη		
Πληροφορίες		
Τηλ.		
ΦΑΞ		
E- mail		2. Αστυνομικό Τμήμα

ΘΕΜΑ : «Αναζήτηση μαθητή»

ΣΧΕΤ: Άρθρο 13 του Π.Δ 79/2017 (Φ.Ε.Κ 109/ Α' /1.8.2017).

Σε εφαρμογή του παραπάνω σχετικού Προεδρικού Διατάγματος σας γνωρίζουμε ότι ο μαθητής που φοιτά στην τάξη του Σχολείου μας απουσιάζει αδικαιολόγητα εδώ και ένα μήνα από το Σχολείο και οι γονείς (ή ο κηδεμόνας) του δεν επικοινωνούν με το σχολείο, παρ' όλες τις ειδοποιήσεις και τις προσπάθειές μας.

Παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες, για την ανεύρεση και αποκατάσταση της ομαλής φοίτησης του μαθητή μας.

Ο Διευθυντής

Αναζήτηση στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης

		
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	, .../.../20
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ		Αριθ. Πρωτ. <u> </u>
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ		
Δ/ΝΣΗ ΠΡΩΤ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ		
<u>...../ΘΕΣΙΟ ...ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ</u>		
Ταχ. Δ/νση		ΠΡΟΣ: Τον κ. Προϊστάμενο/η του Γραφείου
Ταχ. Κώδικας- Πόλη		
Πληροφορίες		
Τηλ.		
ΦΑΞ		
E- mail		1. Δήμο 2. Αστυνομικό Τμήμα

ΘΕΜΑ : «Αναζήτηση μαθητή»

ΣΧΕΤ: Άρθρο 13 του Π.Δ 79/2017 (Φ.Ε.Κ 109/ Α' /1.8.2017).

Σε εφαρμογή του παραπάνω σχετικού Προεδρικού Διατάγματος σας γνωρίζουμε ότι ο μαθητής που φοιτά στην τάξη του Σχολείου μας διέκοψε ξαφνικά τη φοίτησή του και παρά τις προσπάθειες αναζήτησής του από τις αρμόδιες υπηρεσίες (Αστυνομία και Δήμο) δεν υπήρξε αποτέλεσμα.

Σας υποβάλλουμε συνοδευτικά και τη σχετική αλληλογραφία με τις σχετικές υπηρεσίες.

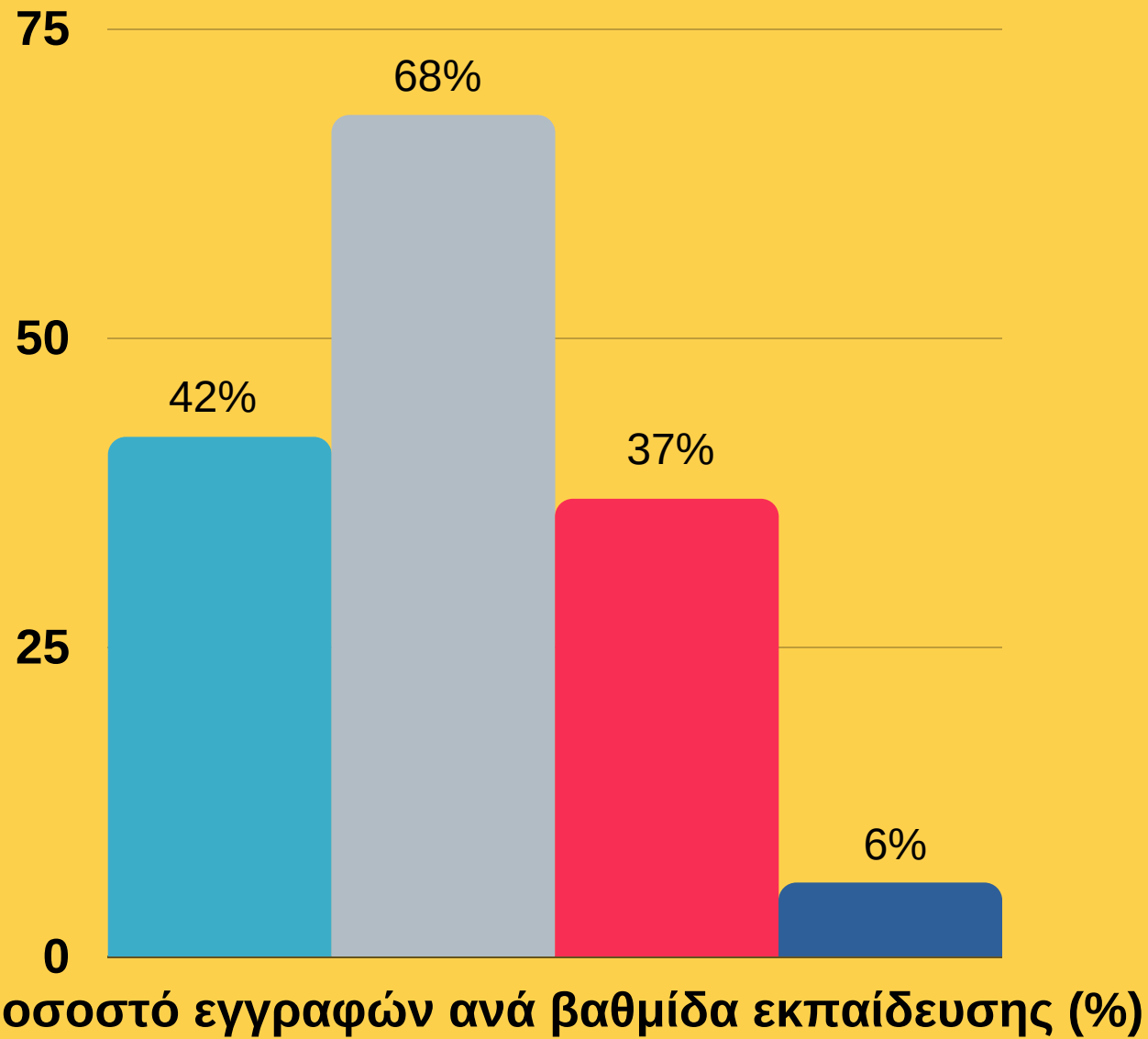
Παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες, για την ανεύρεση του μαθητή μας.

Ο Διευθυντής

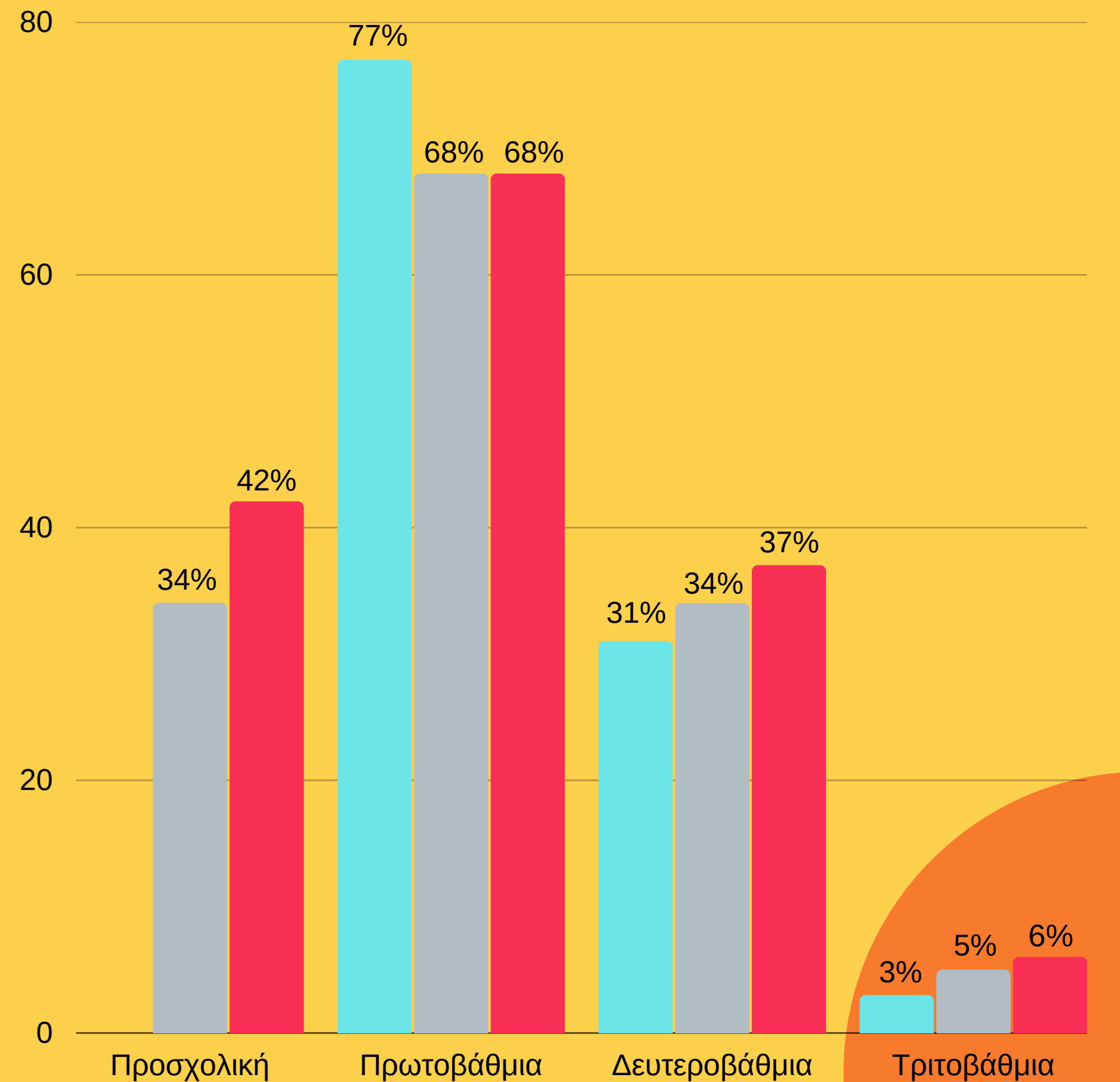
Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

■ Προσχολική ■ Πρωτοβάθμια
 ■ Δευτεροβάθμια ■ Τριτοβάθμια

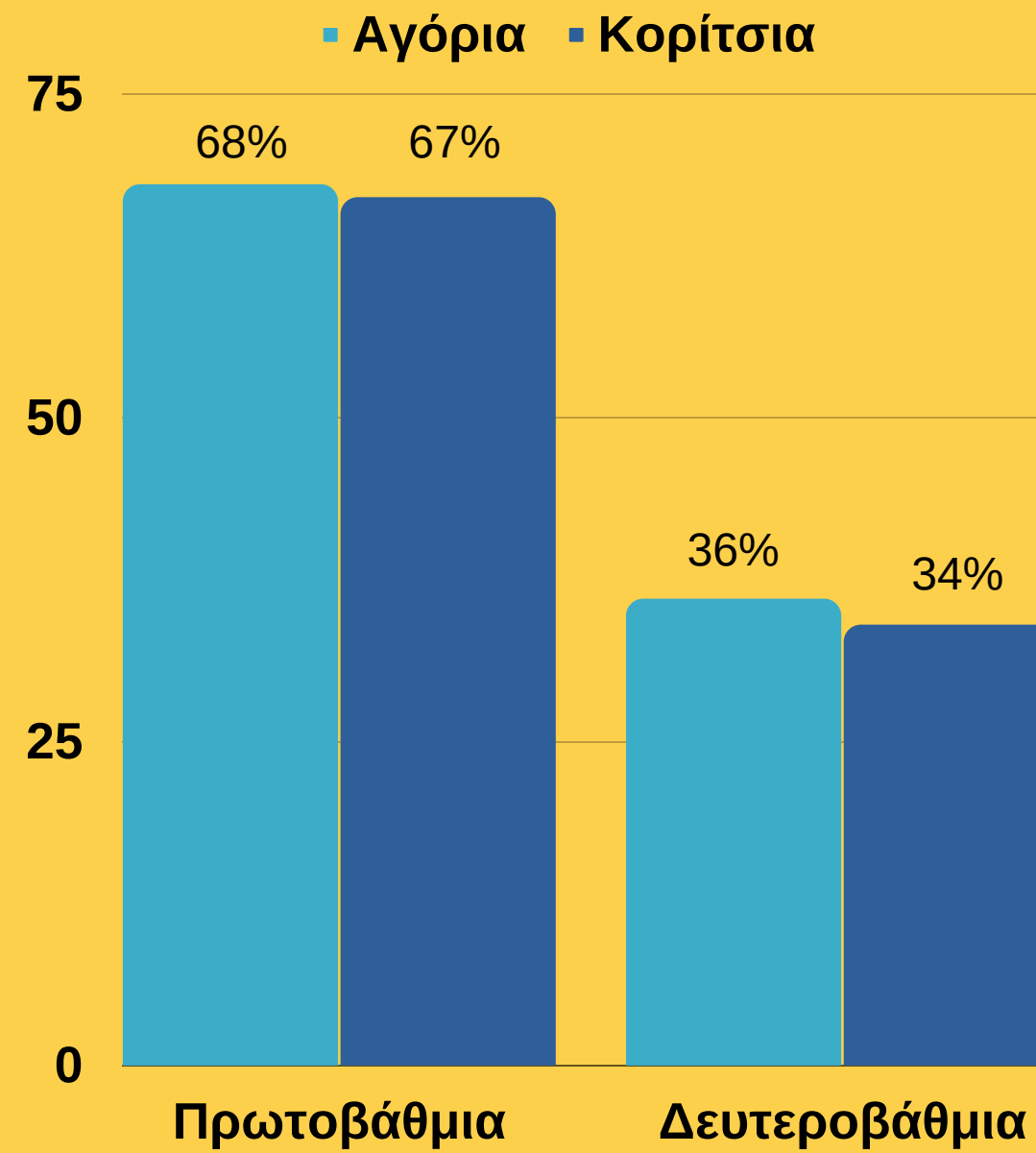
Πηγή: UNHCR Education Report 2022 - All Inclusive: The Campaign for Refugee Education

■ 2018/2019 ■ 2019/2020 ■ 2020/2021

Ποσοστά εγγραφής προσφύγων ανά βαθμίδα εκπαίδευσης σε βάθος τριετίας

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη μεθοδολογία και το δείγμα κάθε ετήσιας έκθεσης της Ύπατης Αρμοστείας για την πρόσβαση στην εκπαίδευση των παιδιών προσφύγων δείτε αναλυτικά εδώ: <https://www.unhcr.org/publications/education/631ef5a84/unhcr-education-report-2022-inclusive-campaign-refugee-education.html>

Ποσοστά εγγραφής προσφύγων ανά φύλο, 2020 - 2021

Πηγή: UNHCR Education Report 2022 - All Inclusive: The Campaign for Refugee Education

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη μεθοδολογία και το δείγμα κάθε ετήσιας έκθεσης της Ύπατης Αρμοστείας για την πρόσβαση στην εκπαίδευση των παιδιών προσφύγων δείτε αναλυτικά:

https://www.unhcr.org/publications/education/631ef5a84/unhcr-education-report-2022-inclusive-campaign-refugee-education.html?fbclid=IwAR35in-urcUX74zwXjRZQN9z5lx8YdMLDNfuBkZgPgHxbF52mLw-vzdtF9g_

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ιούνιος 2023